

Szkolny Magiel

czasopismo Szkoły Podstawowej Nr 17

cena: 1,50

wydanie 03 (2017/2018)

Witajcie Drodzy Uczniowie !

W kalendarzu zimowa pora, a za oknem raczej deszcz i jesienna aura eh... Coś zima nie chce do nas przyjść. Były tylko trzy śnieżne dni w styczniu. Ach! Co to była za radość - lepienie bałwanów, zjazdy na sankach z górki i oczywiście bitwy na śnieżki. Szybko jednak śnieg stopniał, a na dworze zrobiło się szaro. Ale nie ma się, co przejmować! Mamy pewną teorię, co do zimy. Otóż Mroźna Pani czeka na nasze ferie. Liczymy na to, że kiedy nastanie wolny dla nas czas śnieg spadnie w dużej ilości i będzie to magiczny czas. A ferie już tuż, tuż. Część z nas już myśli o zimowym wypoczynku. Pamiętajcie jednak o bezpieczeństwie w czasie wolnym. O tym poczytacie w jednym z naszych artykułów. Z zimą nie ma żartów. Trzeba pamiętać, że nie wolno wchodzić na zamrożone zbiorniki wodne, należy ciepło się ubierać, żeby nie dopuścić do odmrożeń a na górkach podczas zjazdów na sankach musimy odpuścić sobie brawurę. A co robić po zabawach na śniegu. Oj każdy z nas ma swoje plany. Można przy ciepłej herbatce obejrzeć ciekawy film albo zwinąć się w kłębek w ulubionym fotelu i przeczytać fascynującą książkę. Mamy dla Was jeszcze jedną podpowiedź - nic tak nie poprawi Wam humoru jak czytanie SZKOLNEGO MAGALA. A mamy dla Was wiele ciekawych artykułów. W tym numerze poczytacie nie tylko o tym jak bezpiecznie spędzić ferie. Dla miłośników przyrody mamy ciekawostki ze świata ptaków. Nasi szkolni historycy zapoznają się tym razem z prawem rzymskim. Hmm... może będzie to podpowiedź, jaki zawód wybrać w przyszłości.

Tym razem mamy dla was również ciekawostki ze świata techniki. Nie bójcie się matematycy nie zapomnieliśmy o Was, prezentujemy jak zawsze obszerny kącik matematyczny. Uwaga! Na stronach poświęconych królowej nauk jest krzyżówka dla Was. Pamiętajcie, kto pierwszy rozwiąże krzyżówkę i prześle poprawne hasło na nasz adres e-mail otrzyma atrakcyjną nagrodę. Najmłodszym, ale też tym trochę starszym polecamy atrakcyjne kolorowanki. Życzymy niezapomnianych wrażeń ze SZKOLNYM MAGLEM.

Numer przygotowali:

Wiktoria Kalewska, Konrad Dębski, Maurycy Pochylski,
Zosia Robakowska

pod opieką: Izabelli Sporakowskiej-Mazur, Małgorzaty Wolskiej i Moniki Krzyczyńskiej.

skład i wydruk: Karol Meysner - FOTOgraf

Świetlica szkolna

Świąteczny czas

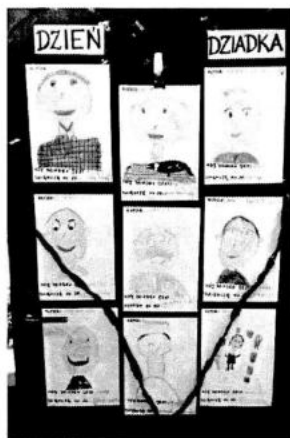

Na szczęście w świetlicy znajdował się spory ich zapas. Wszystkie dzieci były bardzo zaangażowane, zarówno chłopcy jak i dziewczynki. Trudno ocenić komu poszło lepiej. Jedno jest pewne każde dziecko dało z siebie 100 %, bo zapakowane pierniczki „świetliczaki” zabierały do domu dla bliskich.

Grudzień to czas, gdzie „świetliczaki” przygotowywały świetlicę na nadchodzące święta. W środę 6 grudnia jak nakazuje „tradycja mikołajkowa” - każde dziecko otrzymało czekoladowego mikołaja - lizaka. „Świetliczaki miały też okazję wysłuchać historii Świętego Mikołaja. Wspólne wykonywanie ozdób, ubieranie choinki nie wystarczyło. Najbardziej świątecznie zrobiło się jednak dopiero podczas warsztatów zdobienia pierników, które odbyły się w piątek 16 grudnia. Podstawę stanowiły oczywiście pachnące pierniki oraz kolorowy lukier i różnego rodzaju słodkie dodatki – ozdoby. Zapachy były tak kuszące, że niektórym „świetliczacom” trudno było się oprzeć i podjadały pierniczki.

Nasi Dziadkowie

Styczeń jest miesiącem, w którym uświadamiamy sobie jak ważną rolę w naszym, życiu stanowią nasi Dziadkowie. „Świetliczaki” miały okazję podzielić się swoimi przeżyciami z Dziadkiem i Babcią w roli głównej.

Dzieci wykonały portrety swoich najbliższych oraz każde dziecko miało dokończyć zdania:

Mój Dziadek, Moja babcia jest...

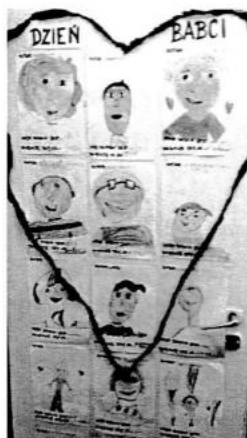
Dziękuję Mu / Jej za...

Oto kilka przykładowych odpowiedzi:

*Mój Dziadek jest kochany, spoko, fajny...,
Moja babcia jest uśmiechnięta, najlepsza,
ukochana...*

Dziękuję Mu za to, że ma dla mnie czas, za gry, spacer, że On mnie kocha...

Dziękuję jej za pyszne obiady, za bajki, za troskę, za to, że jest.

Jedno jest pewne Kochani Dziadkowie dziękujemy Wam za to, że Was mamy i życzymy Wam 100 lat !

PODZIĘKOWANIE DLA SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ SP 17

W dniach 16-30 października 2017r. Szkolne Koło PCK działające w naszej szkole pod opieką pani Marty Łapińskiej aktywnie włączyło się w Ogólnopolską Kampanię Światowy Dzień Walki z Głodem. Członkowie koła zorganizowali zbiórkę żywności trwałej oraz środków finansowych dla rodzin najuboższych miasta Poznania i powiatu poznańskiego. Wspólnymi siłami udało się nam zebrać aż 219 artykułów żywnościowych oraz 210,96 zł! Nie byłoby takiego sukcesu gdyby nie Wasza pomoc - Drodzy Rodzice i Uczniowie. Za okazaną pomoc i dobre serce dziękujemy oraz serdecznie zapraszamy do angażowania się w następne akcje!

Poznań, dnia 06.11.2017r.

*Polski Czerwony Krzyż
Oddział Rejonowy w Poznaniu
pragnie złożyć serdeczne*

podziękowania

*dla
społeczności szkolnej
Szkoły Podstawowej nr 17
w Poznaniu*

za zaangażowanie w Ogólnopolską Kampanię „Światowy Dzień Walki z Głodem”.

Celem tej akcji było zebranie środków finansowych na dożywianie dzieci oraz żywności z przeznaczeniem na paczki dla rodzin najuboższych miasta Poznania i powiatu poznańskiego.

Kampania „Światowy Dzień Walki z Głodem”, nie byłaby tak owocna bez Waszej pomocy.

Wasza życzliwość, zaangażowanie w pomoc najuboższym i humanitarną działalność naszego Stowarzyszenia, pozwala nam żywić nadzieję na dalszą tak owocną współpracę.

Zarejestrowane Stowarzyszenie
Działalność Programowa Organizacji
Wolontariacko-Opiekuńczej PCK
w Poznaniu

Beata Kozak-Ciszewicz

Kącik Historyczny

Prawo rzymskie

Wyrażenie „prawo rzymskie” jest wieloznaczne. Może oznaczać prawo, które obowiązywało w starożytnym Rzymie, albo prawo o tej samej nazwie, które po upadku Cesarstwa obowiązywało, a nawet jeszcze obowiązuje w różnych krajach.

W historii prawa prywatnego (prawo prywatne reguluje stosunki między obywatelami) w Rzymie można wyróżnić trzy zasadnicze okresy, a mianowicie: **okres wczesnego prawa** (połowa VIII-połowy II w. p.n.e.), **okres prawa przedklasycznego** (do końca republiki) i **okres prawa klasycznego** (okres pryncypatu), **okres prawa poklasycznego** (dominat).

Podstawą tego podziału są zmiany, jako dokonały się w Rzymie w dziedzinie politycznej gospodarczej i społecznej, a także kulturalnej.

Charakterystyczną cechą rzymskiego prawa prywatnego było istnienie kilku systemów prawnych: *ius civile*, *ius honorarium* i *ius gentium*.

Ius civile (po polsku „prawo cywilne”) dosłownie prawo obywatelskie, jest to prawo wytworzone przez obywateli rzymskich dla siebie. Było to prawo surowe, sztywne i formalistyczne dostępne tylko obywatelom rzymskim. Źródłem tego prawa były z jednej strony ustawy uchwalone przez obywateli na zgromadzeniach ludowych (*leges*) z drugiej strony zaś zwyczaj (*mos maiorum*).

Ius honorarium jest to prawo powstałe dzięki działalności wyższych urzędników rzymskich. Prawa to wprowadzili urzędnicy dla wspomagania, uzupełniania i poprawiania prawa cywilnego ze względu na dobro publiczne.

Ius gentium to znaczy prawo ludów. Był to ogół instytucji i przepisów prawnych wchodzących w skład prawa rzymskiego, których przestrzegają wszystkie narody, ponieważ wynikają one wśród wszystkich ludzi z naturalnego porządku rzeczy. Przepisy tego prawa były najprostsze pozbawione wszelkich formalności, elastyczne, kierujące się naturalnym poczuciem słuszności.

Prawo XII tablic było pierwszą kodyfikacją prawa rzymskiego dokonaną w latach 451-449 p.n.e. w wyniku żądań plebejuszy. Tablice zawierały przepisy z dziedziny prawa: prywatnego, cywilnego, karnego, administracyjnego, a nawet sakralnego. Ustawa ta cieszyła się u Rzymian wielkim szacunkiem: dzieci uczono jej na pamięć.

WŁADZE SAMORZĄDOWE

Mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową. Interesy ludzi mieszkających na odpowiednim terytorium, na przykład w Poznaniu są reprezentowane przez władze samorządowe. Dotychczas od 1997 roku wyborcy wybierali władze samorządowe na 4. kadencję. Natomiast od jesieni 2018 roku będą oni wybierali władze samorządowe w gminach, powiatach i województwie na pięcioletnią kadencję, dlatego wszyscy, którzy posiadają prawo wybierania, czyli osiemnastoletni obywatele, będą mogli dokonać wyborów władz samorządowych. Ważne jest jednak, aby te osoby znajdowały się w rejestrze wyborców.

Rejestr wyborców obejmuje osoby stale zamieszkałe na obszarze gminy, którym przysługuje prawo do głosowania w wyborach lub prawo do udziału w referendum. Wyborca może być ujęty tylko w jednym rejestrze wyborców. Wpis do stałego rejestru powoduje ujęcie w spisie: wyborców i osób uprawnionych do udziału w referendum w miejscu stałego zamieszkania w każdych kolejnych wyborach i referendach, przeprowadzanych na obszarze danej gminy.

Jeżeli jesteś zameldowany (pobyt stały), zostajesz z urzędu ujęty w rejestrze wyborców. Natomiast, jeśli jesteś zameldowany na pobyt czasowy, musisz złożyć wniosek o dopisanie do rejestru wyborców.

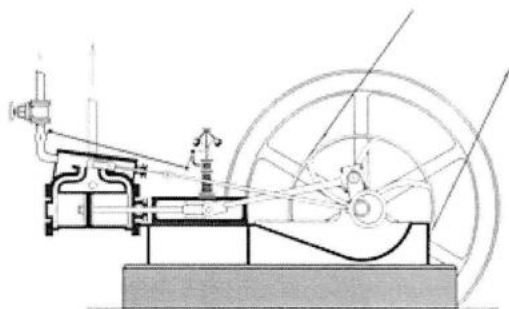
Państwowa Komisja Wyborcza to organ, który odpowiada za prawidłowy przebieg wyborów. Na stronie internetowej wybieramwybory.pl edukuje ona młodych wyborców, udziela informacji o prawie wyborczym.

Maszyna parowa

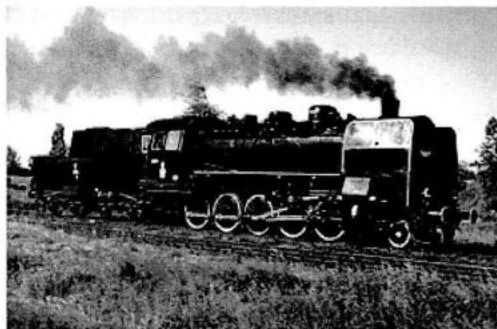
Maszyna parowa została wynaleziona przez Szkota Jamesa Watta, który udoskonalił silnik parowy Thomasa Newcomena. Maszyna działa na zasadzie podgrzewania wody do wrzenia poprzez spalanie węgla lub drewna. W ten sposób powstaje para wodna, która przez układ rozrządu jest doprowadzana do cylindra. Tłok jest wprawiany w ruch przez wpuszczanie pary pod ciśnieniem, na przemian do każdej z dwóch wydzielonych komór cylindra. Energię wytworzoną w ten sposób przynosi się na koło zamachowe.

Dzięki wynalezieniu maszyny parowej zakłady przemysłowe coraz częściej stawały się zmechanizowanymi fabrykami, które wypierały manufaktury. Oprócz fabryk, maszyny parowe znalazły zastosowanie w górnictwie, przemyśle kolejarskim i wodnym. Obecnie maszynę parową zastąpiły silniki spalinowe i elektryczne.

Schemat maszyny parowej:

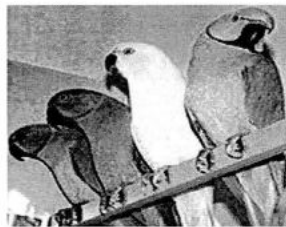
Lokomotywa z napędem parowym:

Maurycy Pochylski klasa 7c

Kącik przyrodniczy -aleksandretta obroźna

Aleksandretta obroźna (*Psittacula krameri*) to średni ptak z rodziny papug wschodnich. Zamieszkuje środkową część Afryki i Półwysep Indyjski. Gatunek ten został introdukowany w Ameryce Południowej, na Dalekim i Bliskim Wschodzie oraz w części Europy. Nie ma zbyt dużych

wymagań środowiskowych. Występuje w wielu typach siedlisk, od sawanny, przez tereny nadrzeczne, po zwykle parki miejskie. Papugi te żywią się nasionami, owocami (np. akacji, figowca, kawowca, granatu), zbożem, kwiatami i nektarem. Osiągają rozmiar ciała od 37 do 43 centymetrów. Upierzenie jest zielone z czarną obroźą na szyi.

U niektórych podgatunków występują też niebieskie, szare, żółte i czerwone elementy upierzenia. Gniazdują w naturalnych dziuplach lub powiększają dziuple innych ptaków, takich jak dzięcioły. Lęgi odbywają się w różnych okresach w zależności od zamieszkiwanego przez aleksandrettę regionu (np. w Indiach od grudnia do maja, a na Cejlonie od listopada do czerwca). Samica składa od 3 do 6 jaj, z których po niecałym miesiącu wykluwają się młode. Pisklętami opiekują się obydwój rodzice. Młode opuszczają gniazdo po około 6 tygodniach.

Ciekawostki:

- Do Europy aleksandretta trafiła wraz z wracającymi z wypraw kolonizatorami na przełomie XIX i XX wieku.
- Niektóre osobniki uciekły z niewoli i stworzyły lokalne populacje.
- W Polsce stada tych papug obserwowano we Wrocławiu i koło Katowic.
- W hodowli uzyskano około 20 odmian kolorystycznych (w tym np. kobaltowe i albinotyczne).
- Ptakizymane w niewoli wymagają drewnianych zabawek i stanowisk do kąpieli.

Bezpieczne ferie 2018

Jak co roku będziemy przebywać na feriach zimowych, które w województwie wielkopolskim trwać będą w okresie od 12 do 25 lutego. Aby czas zimowego wypoczynku dostarczał radosnych i niezapomnianych wrażeń, pamiętajmy o podstawowych zasadach bezpieczeństwa:

*nie zjeżdżaj na sankach w pobliżu dróg i zbiorników wodnych,
- w czasie zjeżdżania zachowaj bezpieczną odległość między sankami,
- nie doczepiaj sanek do samochodu,*

*rzucaj się tylko miękkimi śnieżkami (nie łączymy miękkiego śniegu z lodem lub kamieniem) i nie celuj prosto w twarz innej osoby,
- nie rzucaj śnieżkami w nadjeżdżające samochody,*

na łyżwach jeźdź tylko w wyznaczonych miejscach, nie ślizgaj się po lodzie na zamrożonej rzece lub jeziorze,

*ubieraj się odpowiednio do temperatury panującej na dworze,
- wolny czas spędzaj na świeżym powietrzu, dbając o swoją aktywność fizyczną,*

pamiętaj o zdrowym odżywianiu,

w górach dostosuj trasę do swoich umiejętności i pogody,

NUMER ALARMOWY

112

zabieraj telefon komórkowy z dobrze naładowaną baterią oraz numerem alarmowym.

Zosia Robakowska klasa 7c

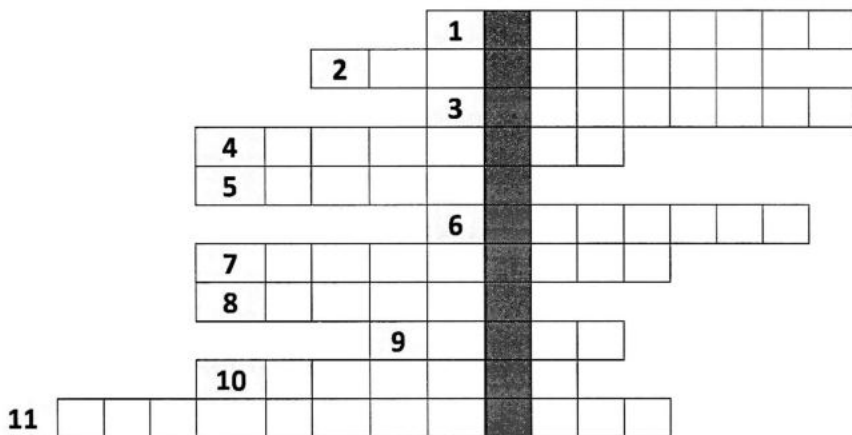
Korzystano ze źródeł Policji i Inspekcji Sanitarnej

MATEMATYCZNE ZMAGANIA

KRZYŻÓWECZKA

Dzisiaj dla odmiany krzyżówka z dziedziny bardzo bliskiej matematyce, z informatyki, życzymy powodzenia!!!

1. ogólnoświatowa sieć komputerowa
2. pamięć przenośna USB
3. serwis społecznościowy, który ma użytkowników z całego świata
4. popularny system operacyjny
5. potwierdzający klawisz na klawiaturze
6. ekran komputera
7. zmieniasz w niej toner
8. program, w którym można rysować
9. twardy w komputerze
10. prawdziwa je ser, a ta jest komputerowa
11. np. Google

Autorem dzisiejszej krzyżówki jest Dawid Rdest z klasy 5a

MATEMATYCZNE ZMAGANIA

CIEKAWOSTKI MATEMATYCZNE

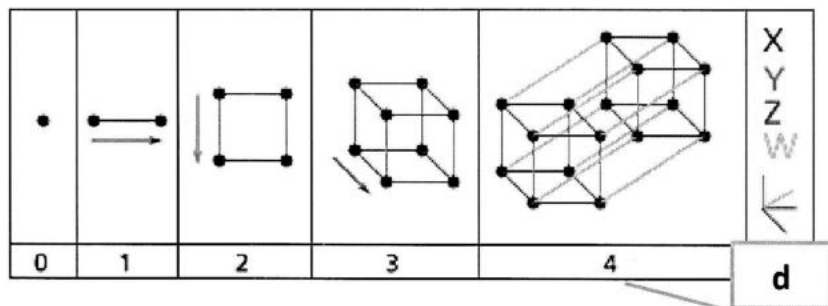
W ostatnich latach można usłyszeć, że coś jest 2d lub 3d. Niektórzy chwają się, że mają telewizor 3d, jest kino 3d, są gry 2d i 3d. Powstały nawet kina 4d, czy 6d. Co to, tak naprawdę oznacza?

Oczywiście pojęcia te są ściśle związane z matematyką. To jeden z tych przykładów, kiedy uczniowie pytają: *Gdzie ta matematyka będzie mi potrzebna?* No właśnie to jest matematyka! Przyjrzyj się kwadratowi, jest płaski i ma boki w dwóch różnych płaszczyznach - pionowej i poziomej, dlatego mówimy o nim, że jest w 2d (dwuwymiarowy).

Teraz zobaczmy sześcian. Jego krawędzie rozchodzą się w trzy różne strony. W związku z tym mówimy, że to figura trójwymiarowa, czyli potocznie figura 3d.

Czy potrafisz wyobrazić sobie figurę w czwartym wymiarze, figurę 4d? Czy w ogóle taka figura istnieje? Tak, jest taka figura i nazywa się **tesseract**. Jest to odpowiednik kwadratu wśród figur 2d i sześcianu wśród figur 3d. Tesseract to hipersześcian, figura 4d.

MATEMATYCZNE ZMAGANIA

Today, we are talking about dimension. That's why, we give you some words from the spatial geometry.

VOCABULARY

SPATIAL GEOMETRY – geometria przestrzenna

DIMENSION – wymiar

VERTICES – wierzchołki

EDGES – krawędzie

SIDES - ściany

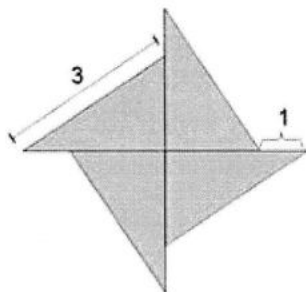
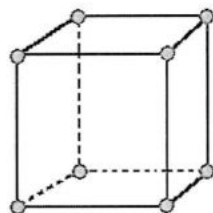
THE CUBE – sześcian

THE PIRAMID – ostrosłup

THE CONE – stożek

THE CYLINDER – walec

THE RECTANGULAR PRISM – prostopadłościan

PUZZLE

What's the area of a single triangle?

Serdecznie zapraszamy chętnych do współpracy.

Czekamy na wasze teksty, krzyżówki i zadania.

Kontakt: Paulina Szulc-Mikołajczak i Agnieszka Serwańska

lub e-mail: p.szulc.mikolajczak@gmail.com

Krzyżówka

Zachęcamy wszystkich do rozwiązania naszej krzyżówki (znajdziecie ją na stronach poświęconych zagadnieniom matematycznym). Na zwycięzców czeka atrakcyjna nagroda. Rozwiązania przesyłajcie na nasz gazetkowy e-mail - szkolnymagiel17@onet.pl. Nagrodę otrzyma osoba, która jako pierwsza przyśle nam hasło krzyżówki.

A oto zwycięzca, który jako pierwszy przesłał nam rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru naszego pisemka - Bartek Kałek z klasy 7d. Gratulujemy!

Kolorowanka

Quiz o szkole

Odpowiedz na pytania, policz punkty I dowiedz się, jakim jesteś uczniem!

1. Nosisz do szkoły torbę czy plecak?

- A. Plecak-2p.
- B. Torbę-0p.
- C. Różnie-1p.

2. Jakiego koloru jest twój plecak?

- A. Niebieskiego-1p.
- D. Różowy-0p.
- E. Inny-2p.

3. Jakiego przedmiotu nie lubisz?

- A. Matematyki-2p.
- F. Polskiego-0p.
- G. Inny-1p.

4. Co nosisz w piórniku?

- A. Wszystko: kredki, flamastry, długopisy, ołówki, pióro, itp.-2p.
- H. Najpotrzebniejsze rzeczy: linijkę, ołówek i długopis.-1p.
- I. Nie mam piórnika, noszę sam długopis-0p.

5. Co zawsze nosisz w plecaku?

- A. Śniadanie-1p.
- J. Portfel-0p.
- K. Oby dwie rzeczy-2p.

1-5p.

Jesteś super uczniem, ale możesz pomyśleć o lepszym przygotowaniu się do szkoły.

6-10p.

Wspaniale, jesteś wzorowym uczniem. Trzymaj tak dalej!